

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 202 din 30.03.2022

Dosarul nr. 65/2021

Petiție nr.803/02.02.2021

Petent:

Reclamată: Primăria Satu Mare

Obiect: anunț de angajare discriminatoriu (candidatului îi este cerut să cunoască limba maghiară)

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și sediul reclamatei

2. Primăria Municipiului Satu Mare, cu sediul în Satu Mare, Piața 25 octombrie, nr. 1, Corp M, jud. Satu Mare

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr.803/02.02.2021, petentul reclamă faptul că, în data de 16.11.2020, reclamata Primăria Municipiului Satu Mare a publicat un anunț prin care au fost scoase la concurs mai multe posturi în administrația locală, după cum urmează:

Direcția de Asistența Socială Satu Mare - Centrul creșe:

- 1 post asistent medical - studii liceale absolvite cu diplomă de bacalaureat și studii superioare de lungă durată absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă în specializarea asistență medicală, vechime în specialitate minimum 1 an;
- 1 post asistent medical - studii liceale absolvite cu diplomă de bacalaureat și postliceale absolvite cu diplomă sau echivalentă în specializarea asistență medicală, vechime în specialitate minimum 1 an;
- 1 post inspector de specialitate II - studii superioare de lungă durată absolvite cu diplomă

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

de licență sau echivalentă în specializarea științe ale educației sau psihologie, vechime în specialitate minimum 1 an;

- 3 posturi asistent medical - studii liceale absolvite cu diplomă de bacalaureat și postliceale absolvite cu diplomă sau echivalentă în specializarea asistență medicală, vechime în specialitate minimum 1 an, **cunoașterea limbii maghiare;**

- 3 posturi referenți educatori - studii liceale absolvite cu diplomă de bacalaureat, calificare în domeniul psihopedagogic/educator puericultor, vechime în muncă minimum 1 an, **cunoașterea limbii maghiare;**

- 3 posturi infirmiere - studii medii finalizate cu diplomă de minimum 10 clase și calificare de infirmieră sau baby sitter, vechime în muncă minimum 1 an, **cunoașterea limbii maghiare;**

- 2 posturi îngrijitoare - studii medii finalizate cu diplomă de minimum 10 clase, vechime în muncă minimum 1 an, **cunoașterea limbii maghiare;**

- 1 post administrator - studii liceale absolvite cu diplomă de bacalaureat în domeniul economic, vechime în muncă minimum 1 an, **cunoașterea limbii maghiare;**

- 2 posturi muncitor calificat II (bucătăreasă) - studii medii finalizate cu diplomă de minimum 10 clase, calificare bucătar, vechime în muncă de minimum 1 an, **cunoașterea limbii maghiare**

5. Petentul consideră că, în situația în care nu este vorba despre un post care să reclame necesitatea cunoașterii limbii maghiare, unde, conform legii, pot fi angajate persoane care vorbesc limba respectiva în zonele cu populație minoritară în procent de 20% și, ținând cont de faptul că în mod uzual fișa postului pentru astfel de situații nu presupune relații cu publicul ca activitate curentă, sunt încălcate prevederile OG 137/200 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Acesta arată că în petiția nr. 3816 din data de 20.07.2017 din dosarul nr. 374/2017 al C.N.C.D. având același subiect, și anume impunerea cunoașterii limbii maghiare la angajare în administrație publică în municipiul Satu Mare, precum și aceleași instituții și persoane ca făptuitori ai actelor de discriminare, respectiv Primăria Municipiului Satu Mare, prin primar K.G., a fost soluționată prin emiterea hotărârii CNCD nr. 218/06.06.2018 potrivit căreia primarul a fost sancționat cu amendă de 2.000 lei.

6. Prin notele scrise depuse cu adresa nr. 4282/07.06.2021, petentul reiterează cele susținute în petiție, considerând apărările reclamatei nefundamentate, și solicită sancționarea acesteia.

Susținerile reclamatei

7. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr. 3074/22.04.2021, reclamata invocă **excepția lipsei calității de contravenient a Primăriei Satu Mare**, întrucât concursul a fost organizat de Direcția de Asistență Socială Satu Mare (denumită în continuare D.A.S.) care este o instituție publică de interes local, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Consiliului Local al municipiului Satu Mare.

8. Pe fondul problemei, în susținerea legalității actelor prin care s-a realizat organizarea concursului, precum și a caracterului nediscriminatoriu a condiției cunoașterii limbii maghiare pentru ocuparea acestor posturi, precizează că, potrivit art. 41 alin. 6 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011: “în unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii minorităților naționale fie au o pondere de peste 20% din numărul total al locuitorilor, fie numără cel puțin

5.000 de cetățeni, prin grija autorităților administrației publice locale, instituțiile și unitățile de asistență socială asigură și personal cunoscător al limbii minorităților naționale respective, cu respectarea celorlalte prevederi din fișa postului."

9. Ponderea cetățenilor aparținând unei minorități naționale se stabilește pe baza datelor recensământului populației organizat potrivit legii, iar, potrivit recensământului din anul 2011. populația municipiului Satu Mare este de 102,411 locuitori, majoritatea locuitorilor fiind români - 59,30%, iar principala minoritate - maghiarii sunt în proporție de 37.90%.

10. Parohia Reformată nr. II Satu Mare și-a exprimat dorința de a transmite cu titlu gratuit către Municipiul Satu Mare dreptul de folosință a imobilului situat în Satu Mare, str. Wolfenbuttel nr. 8-10, în scopul înființării unei creșe arondate Liceului Reformat din Satu Mare. În acest sens, prin Hotărârea Consiliului Local al municipiului Satu Mare nr. 100/25.06.2020 s-a aprobat înființarea creșei cu sediul la imobilul mai sus amintit, în subordinea Direcției de Asistență Socială - centru Creșe în sistem public. între Parohia Reformată nr. II și Municipiul Satu Mare (având ca beneficiari D.A.S. și Liceul Reformat) s-a încheiat contractul de comodat nr. 46947-300/19.10.2020 având ca obiect imobilul amintit mai sus. Apoi, între D.A.S. și Liceul Reformat s-a încheiat un protocol de colaborare cu privire la asigurarea serviciilor de educație antepreșcolară cu predare în limba maghiară.

11. La rândul ei, Parohia Reformată nr. III Satu Mare și-a exprimat dorința de a transmite cu titlu gratuit către Municipiul Satu Mare dreptul de folosință a imobilului situat în Satu Mare, str. Dâmbovița nr. 2, în scopul înființării unei creșe arondate tot Liceului Reformat din Satu Mare. În acest sens, prin Hotărârea Consiliului Local al municipiului Satu Mare nr. 99/25.06.2020 s-a aprobat înființarea creșei cu sediul la imobilul mai sus amintit, în subordinea Direcției de Asistență Socială - centru Creșe în sistem public. între Parohia Reformată nr. III și Municipiul Satu Mare (având ca beneficiari D.A.S. și Liceul Reformat) s-a încheiat contractul de comodat nr. 45109-294/13.10.2020 având ca obiect imobilul amintit mai sus. Apoi, între D.A.S. și Liceul Reformat s-a încheiat un protocol de colaborare cu privire la asigurarea serviciilor de educație antepreșcolară cu predare în limba maghiară.

Așadar, ambele creșe se află în subordinea D.A.S., arondate Liceului Reformat Satu Mare și au ca activitate educație antepreșcolară cu predare în limba maghiară și au fost înființate în respectarea prevederilor art. 10 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011: "în fiecare localitate se organizează și funcționează unități de învățământ sau formațiuni de studiu cu limba de predare română și/sau, după caz, cu predarea în limbile minorităților naționale ori se asigură școlarizarea fiecărui elev în limba sa maternă în cea mai apropiată localitate în care este posibil."

12. Înființarea acestor creșe a fost posibilă și raportat la prevederile art. 19 alin. (3) din Legea educației naționale: "... în funcție de necesitățile locale, se organizează, la cererea părinților, tutorilor legali sau a cultelor recunoscute de stat, în condițiile legii, cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 ... grupe, clase sau unități de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică, cu predare în limba română sau în limbile minorităților naționale". Ținând seama de cele de mai sus, pentru asigurarea personalului necesar desfășurării activităților la aceste creșe s-a organizat de către D.A.S. concursul pentru ocuparea acestor posturi.

13. Din anunț reiese că s-au scos la concurs un număr de 22 posturi contractuale, iar cele

pentru care s-a solicitat cunoașterea limbii maghiare sunt posturi care urmează a fi ocupate la aceste două creșe înființate cu predare în limba maghiară.

14. Totodată, petentul nu face dovada că se consideră discriminat și nu a prezentat fapte pe baza cărora să fie prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte.

IV. Cadrul legal aplicabil

15.- O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor

- Constituția României – art. 41 alin.1

- Jurisprudență - Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Contencios Administrativ, prin decizia nr. 2968/2013

V. Motivele de fapt și de drept

16. Potrivit Art. 63 alin. 1 din Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, „Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.”

17. În ceea ce privește excepția lipsei calității de contravenient a Primăriei Satu Mare, ridicată de reclamată, Colegiul director urmează să o respingă, deoarece anunțul de angajare a fost postat pe pagina de internet a reclamatei, Direcția de Asistență Socială fiind o instituție publică de interes local, condusă de primar, așa cum prevede art.154 alin.4 din Codul administrativ:

„ 4) *Primarul conduce instituțiile publice de interes local, precum și serviciile publice de interes local.*„

Conducerea Direcției de Asistență Socială este asigurată de directorul executiv și primarul mun. Satu Mare.

18. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia petentul nu face dovada că se consideră discriminat și nu a prezentat fapte pe baza cărora să fie prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, Colegiul director reține următoarele:

- Lipsa interesului nu poate fi prezumată, din moment ce petentul a vizualizat anunțul, moment în care se creează și prezumpția interesului său în a aplica pentru postul respectiv.

- Calitatea de persoană discriminată este stabilită de autoritatea competentă (în speță CNCD), fără să existe cerința ca petentul să fie angajat al reclamatei sau să-și fi exprimat explicit intenția de a aplica în vederea angajării.

19. Pe fondul cauzei, Colegiul director reține următoarele:

O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

20. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

21. În speță, dreptul încălcat este dreptul la muncă, consacrat de art. 41 alin.1 din Constituția României:

„(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.,,

22. Criteriul potențialei discriminări este cel etnic.

23. Conform art. 76 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, "(1) În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română. (2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate consiliului local, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă. (3) În condițiile prevăzute la alin. (2), în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective".

24. Referitor la prevederile articolului anterior menționat partea reclamată nu a justificat în niciun fel care ar fi rațiunea pentru care se solicită cunoașterea limbii maghiare pentru posturi precum referent, îngrijitor, bucătăreasă, administrator, asistent medical și infirmieră. Colegiul director reține faptul că partea reclamată nu a întors sarcina probei și nu a comunicat câte persoane își desfășoară activitatea în departamentele respective, câte dintre ele cunosc

limba maghiară, nejustificând cerința impusă la concurs.

25. Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Contencios Administrativ, prin decizia nr. 2968/2013, a reținut faptul că „Funcțiile publice și posturile care au atribuții privind relațiile cu publicul, sunt acelea care presupun contact direct cu publicul, cum ar fi munca în cadrul unui ghișeu, deplasări pe teren sau alte fapte similare,” în acest caz fiind vorba despre o interacțiune directă.

26. Colegiul director consideră că este dreptul oricărei minorități etnice de a-și exprima identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, dar acest drept nu justifică și nu poate fi folosit ca argument pentru a nu fi respectate alte drepturi legale ale tuturor cetățenilor și anume: dreptul la egalitate, la liber acces la obținerea unui loc de muncă, la nediscriminare. Colegiul director se pronunță în sensul utilității găsirii și aplicării celor mai bune măsuri care să conducă la respectarea tuturor drepturilor garantate de Constituția României și de celelalte prevederi legale, cu mențiunea că acestea nu se exclud unele pe altele, ci trebuie respectate și aplicate în mod unitar de către toți cetățenii României.

27. Potrivit art.8 alin. (2) din .O.G nr.137/2000, „ *Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (9).*

28. Se va avea în vedere și jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv decizia nr. 1438/2014 ÎCCJ pronunțată în dosarul nr. 3683/2/2012 , Decizia ICCJ nr. 2968/07.03.2013, pronunțată în dosarul nr. 77/64/2012 , Decizia Curții de Apel Cluj nr. 3944/14.10.2013 pronunțată în dosarul nr. 6474/117/2012 prin care a fost menținută hotărârea instanței de fond

29. În petiția nr. 3816 din data de 20.07.2017 din dosarul nr. 374/2017 al C.N.C.D. având același subiect, și anume impunerea cunoașterii limbii maghiare la angajare în administrație publică în municipiul Satu Mare, precum și aceleași instituții și persoane ca făptuitori ai actelor de discriminare, respectiv Primăria Municipiului Satu Mare prin primar K.G., a fost soluționată prin emiterea hotărârii CNCD nr. 218/06.06.2018 potrivit căreia reclamata a fost sancționată cu amendă de 2.000 lei

30. Colegiul director constată că în speța de față sunt îndeplinite condițiile cumulative ale faptei de discriminare, potrivit art. 2 alin. 1 și art. 8 alin. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, și că partea reclamată a săvârșit o astfel de faptă de discriminare deoarece nu a respectat dreptul legal de a oferi posibilitatea accesului tuturor cetățenilor la obținerea unui loc de muncă, prin impunerea condiției de a cunoaște limba maghiară, fără o temeinică justificare a acestei cerințe.

31. Colegiul director va aplica reclamatei sancțiunea avertismentului în ceea ce privește condiționarea ocupării posturilor de administrator și bucătăreasă, acestea fiind activități pentru care cunoașterea limbii maghiare nu este indispensabilă. Pentru celelalte posturi scoase la concurs se justifică solicitarea cunoașterii limbii maghiare, în contextul dat această condiție fiind o cerință profesională reală și determinantă.

Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. Directiva Consiliului 2000/43/CE, prin art. 15) și

jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective și proporționale.

Având în vedere cele menționate, Colegiul director va constata că se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. art.8 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a Primăriei Satu Mare, ridicată de reclamată.
2. Se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit art.2 alin.1, art.8 alin. (2) din O.G nr.137/2000 și se aplică reclamatei sancțiunea avertismentului în ceea ce privește condiționarea ocupării posturilor de administrator și bucătăreasă, acestea fiind activități pentru care cunoașterea limbii maghiare nu este indispensabilă.
3. Reclamata va publica un rezumat al hotărârii pe site-ul primăriei și în mass media.
4. Recomandă părții reclamate să întreprindă măsurile necesare pentru ca, pe viitor, anunțurile de angajare să fie realizate cu respectarea principiul egalității și nediscriminării cetățenilor pe criteriu de etnie și de limbă
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

HORIA GRAMA - Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MARIA MOȚA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 02.05.2022

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.